

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА І МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра англійської мови

ФОРМУВАННЯ СЕРЕДОВИЩА
НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У
ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

МАТЕРІАЛИ

v-го науково-методичного семінару

(Київ, 8 грудня 2016 року)

Київ - 2017

УДК 371.3:811.111]

ББК 74; 81.2 Англ.

Рецензент: Завідувач кафедри східних мов і перекладу Інституту філології Київського університету імені Бориса Грінченка, кандидат історичних наук, доцент І. В. Семеніст

Рекомендовано до друку Вченою радою

*Факультету права і міжнародних відносин Київського університету імені
Бориса Грінченка*

(протокол №7 від 18 квітня 2017року)

Формування середовища навчання англійської мови у вищих навчальних закладах: Матеріали науково-методичного семінару (м. Київ, 8 грудня 2016 року.) / відп. ред. Д. В. Ольшанський. - К.: ФОП Кандиба Т. П., 2017. - 150 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників науково-методичного семінару «Формування середовища навчання англійської мови у вищих навчальних закладах», який відбувся на Факультеті права і міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка 8 грудня 2016 року.

Автора опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за зміст матеріалів, точність цитувань та наведених фактів.

ЗМІСТ

Махінов В. М.

МОВА ТА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ
СОЦІОКУЛЬТУРНОГО КОМПОНЕНТА ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ
МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ.....7

Кнодель ЛІ. В.

COACHING AS ONE OF THE EFFECTIVE METHODS OF TEACHERS'
TRAINING.....14

НШенко О. В.

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ЮРИСТІВ В
УНІВЕРСИТЕТАХ ФЕДЕРАТИВНОЇ РЕСПУБЛІКИ НІМЕЧЧИНА. . . . 22

Ольшанський Д. В.

ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ
МОВИ У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ У СФЕРІ
МЕДІА КОМУНІКАЦІЙ.....32

Громова Н. М.

РОЗУМІННЯ ТА ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ТЕКСТУ.....38

Шкарбан І. В.

ФОРМУВАННЯ ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ
АУДІЮВАННЯ ПРОФОРІЄНТОВАНОГО ТЕКСТУ.....44

Скуратівська Г. С.

КРИТЕРІЇ ВІДБОРУ ЛЕКСИКИ З АНГЛІЙСЬКОГО ПРОФЕСІЙНОГО
МОВЛЕННЯ ДЛЯ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ РЕКЛАМИ ТА
ЗВ'ЯЗКІВ З ГРОМАДСЬКІСТЮ.....52

Домніч ЛІ. М.

РОЗВИТОК МОТИВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА
В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВИЩИХ ВІЙСЬКОВИХ
НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ.....58

Гродський І. Я. ФОРМУВАННЯ ВМІНЬ ПРОФЕСІЙНОГО СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ У СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ".....	63
Бондар О. Ю. НАВЧАННЯ ІНШОМОВНОГО ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ ЯК ЗАСОБУ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «ПРАКТИЧНА ПСИХОЛОГІЯ».....	70
Кисельова І.І. АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОМУ ГОВОРІННЮ СТУДЕНТІВ СОЦІАЛЬНО- ПСИХОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ.....	77
Михайлик О. П. ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ЗА ДОПОМОГОЮ СОЦІАЛЬНОГО СЕРВІСУ УОиШВЕ.....	83
Федорчук І. В. ДОСЛІДНИЦЬКА СПРЯМОВАНІСТЬ ЗМІСТУ ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У ВНЗ УКРАЇНИ.....	90
Махінова М. В. СОЦІОКУЛЬТУРНІ АСПЕКТИ ТА СКЛАДОВІ МОВНОЇ ОСВІТИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ.....	96
Туга й О. М. ПСИХОЛІНГВІСТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СПРИЙНЯТТЯ ТА РОЗУМІННЯ МЕНТАЛЬНОГО ЛЕКСИКОНУ ДІЄСЛІВ ВОЛЕВІЯВЛЕННЯ В КОМУНІКАТИВНОМУ ПРОЦЕСІ ІНШОМОВНОГО МОВЛЕННЯ.....	102

Заверуха Ю. Г.

ВИКОРИСТАННЯ ДОМАШНЬОГО ЧИТАННЯ ЯК ЗАСОБУ РОЗВИТКУ
КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ ПРАВА ТА
МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН.....109

Книшевицька Л. В.

EXAMINATION OF READING STRATEGIES OF ESL LEARNERS ... 114

Кушевська Н. М.

РОЗВИТОК АНАЛІТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ "МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ" ЯК ЧИННИК ЇХ
ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ.....119

Ожема І. С.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ
СТУДЕНТІВ ВНЗ ДО СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ. 123

СкриникЛ. М., СкриникМ. В.

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ КУРСАНТІВ З МЕДІА ПРЕЗЕНТАЦІЙ
ЩОДО РОЗВИТКУ МОВНОЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ... 134

perspectives (pp. 61-75). Second Language Teaching and Curriculum Center: University of Hawaii.

12. Goodman, K. S. (1967). Reading: A psycholinguistic guessing game. *Journal of Reading Specialist*, 5(1), 126-135.

13. Kaylani, C. (1996). The influence of gender and motivation on EFL learning strategy use in Jordan. In R. L. Oxford (Ed.), *Language learning strategies around the world: Cross-cultural perspectives* (pp. 75-89). Second Language Teaching and Curriculum Center: University of Hawaii.

14. Levine , A., Reves, T., & Leaver, B. L. (1996). Relationship between language learning strategies and Israeli versus Russian cultural- educational factors. In R. L. Oxford (Ed.), *Language learning strategies around the world: Cross-cultural perspectives* (pp.19-35). Second Language Teaching and Curriculum Center: University of Hawaii.

15. Mokhtari, K. & Sheorey, R. (2002, Spring). Measuring ESL students' awareness of reading strategies. *Journal of Developmental Education*, 25(3), 2-10.

16. Pritchard, R. (1990). The effects of cultural schemata on reading processing strategies. *Reading Research Quarterly*, 25, 273-295.

17. Sheorey, R. & Mokhtari, K. (2001). Differences in the metacognitive awareness of reading strategies among native and non - native readers. *Systems*, 29, 431-449.

18. Widdowson, H.G. (1983). Learning purpose and language use. Oxford: Oxford University Press.

Кушевська Н. М.

*Київський університет
імені Бориса Грінченка,
м. Київ*

РОЗВИТОК АНАЛІТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ "МІЖНАРОДНА ІНФОРМАЦІЯ" ЯК ЧИННИК ЇХ ПРОФЕСІЙНОЇ? КОМПЕТЕНЦІЇ

На початку третього тисячоліття поглиблюються та прискорюються загальносвітові соціально-економічні, політичні, соціокультурні процеси, які визначають розвиток людства на сучасному етапі його життєдіяльності. Глобальні суспільні зрушення мають систематичний, швидкий, незворотний характер. Вони зумовлені науково-технічним прогресом, швидкою інформатизацією та комп'ютеризацією, демократизацією суспільного життя у більшості країн світу.

Найбільш відповідальною в цих умовах є роль освіти. Саме освіта має безпосередній та найбільший вплив на особистість і суспільство.

В умовах переходу до постіндустріального суспільства важливого значення набуває формування високорозвиненого та ерудованого в певній галузі знань спеціаліста. Специфікою цього процесу часто є становлення світогляду молоді людини, а також розвиток конгруентної особистості, її аналітичних, креативних здібностей. З іншої сторони, з розвитком науково-технічного прогресу збільшується запит на людей із технічним мисленням. Тому головним завданням української освіти в сучасних інтеграційних процесах є забезпечення відповідності кадрів висококваліфікованих фахівців до швидко змінюваної матеріально-технічної бази виробництва. Це, своєю чергою, актуалізує питання про логічну культуру мислення студента як майбутнього фахівця, його здібність до самостійного навчання, вміння досягати поставленої мети в контексті різноманітних сучасних реформ освіти.

Здатність здійснювати аналіз певного виду діяльності або процесу для вирішення кола професійних завдань з допомогою різноманітних методик та засобів автоматизації, підтримки прийняття рішень становлять сутність аналітичної компетентності. Аналітична компетентність необхідна для вирішення кваліфікаційних фахових завдань як одним із ключових складників професійної компетентності сучасних фахівців міжнародної інформації. Вона є головним компонентом здатності теоретизувати, знаходити причинно-наслідкові зв'язки між явищами, становить основу загальних здібностей і необхідна для успішного освоєння людиною різних видів діяльності. У психолого-педагогічній літературі під аналітичними здібностями розуміють наявність у людини схильності виявляти суттєві зв'язки та відношення між різними елементами інформації, здатності на основі аналізу конкретної ситуації будувати її цілісний образ. На підставі досліджень, проведених С. М. Шевченком, деякі автори, зокрема С. Рубінштейн, О.Тихомиров, А. Ждан, А. Реан, Л. Столяренко, М. Гриньов зазначають, що аналітичне мислення є основним інструментом наукового пізнання. Більшість учених визначають його як таке мислення, що здійснюється за допомогою логічних операцій, відповідно до яких явища та предмети розглядаються за окремими та спільними ознаками [1].

Аналітичні навички відображають нашу здатність розуміти та вирішувати проблеми з використанням інформації, якою ми володіємо. Ці навички є надзвичайно важливими для нашого професійного, соціального та інтелектуального життя. В результаті, студенти мають вагомий підстави, хотіти поліпшити або розвинути свої аналітичні навички. Але в той же час це не так просто.

Аналітична діяльність в узагальненому вигляді складається з певних етапів:

1) виокремлення реального об'єкта з навколишнього середовища та виділення взаємодії системи з неї, результатом чого є структурна модель;

2) визначення елементів системи для забезпечення виявлених властивостей системи, результатом чого є визначення властивостей системи та властивостей окремих частин;

3) встановлення взаємодії виявлених елементів системи, результатом чого стає логічна структура системи;

4) пояснення властивостей системи як цілого, емерджентних властивостей та підсистем;

5) визначення функцій елементів та підсистем у виявленій логічній структурі системи;

6) визначення цілей системи у термінах виявлених функцій елементів та підсистем, для чого необхідно співвідношення станів системи та зовнішнього середовища;

7) виявлення перемінних системи, що припускають зміни та парламентів, які можна лише спостерігати, але не цілеспрямовано змінювати, результатом якого є виникнення завдань керування системою для виведення її у термінальний стан;

8) вплив на систему з метою виведення системи у заданий цільовий стан [5].

Здатність до аналізу - корисна якість, яка може стати в нагоді і на робочому місці, і в повсякденному житті. Для розвитку аналітичних здібностей, загалом, потрібно аналізувати. Причому не тільки вирішувати завдання, які вимагають аналітичного підходу, а й намагатися застосовувати подібні способи підходу до проблем, у повсякденному житті.

У статті висвітлено деякі методи розвитку аналітичних здібностей, які б могли використовуватися викладачами ВНЗ на лекціях та практичних заняттях та студентами для самовдосконалення.

По-перше виконуйте математичні завдання. Рішення математичних задач є одним з найбільш поширених способів поліпшення аналітичних навичок. Математика дуже логічна наука і задачі з математики сгрунтовані таким чином, що в результаті, математичні задачі є одним з найпростіших способів покращити аналітичні здібності.

По-друге використовуйте у навчальному процесі мозкові штурми. Одним з прикладів таких навчальних елементів є логічні головоломки. Логічні головоломки розрізняються і включають в себе кросворди, загадки, sudoku і багато іншого. Зрештою, мозкові штурми представляють собою

цікавий спосіб активно розвивати свої аналітичні навички, весело проводячи час.

По-третє приєднуйтеся до дискусійних клубів. Це ще один дієвий спосіб поліпшити аналітичні навички.

Так само існують так звані пасивні техніки розвитку аналітичних знань. Одна з найважливіших речей у розвитку аналітичних навичок - це створення міцної бази знань. Чим більше ви накопичуєте знань, і чим більше ви знаєте про світ, тим більше інструментів та інформаційних технологій ви використовуєте при вирішенні завдань.

Аналітична діяльність фахівця у процесуальному контексті є постійно змінюваним процесом виконання процедур, що забезпечуються відповідними аналітичними здібностями:

- отримання знань у процесі мислення;
- застосування та формування нових понять та ментальних (інтелектуальних) моделей;
- виключення та перетворювання існуючих ментальних моделей;
- формалізація ментальних моделей;
- застосування ментальних моделей для вирішення проблеми, яка виникла;
- інтерпретація результатів моделювання;
- формування керуючих впливів на реальну систему.

Для того, щоб успішно виконувати вищезазначені процедури, а в цілому - здійснювати аналітичну діяльність фахівець має характеризуватися особливими якостями, представленими інтелектуальними здібностями, креативністю, рефлексивністю, вмотивованістю, що ґрунтуються на специфічних професійних знаннях щодо сутності аналітики, рефлексивних механізмів, особливостей використання аналітичних та синтетичних процедур у професійній діяльності тощо. Отже, зміст професійної підготовки та післядипломної освіти фахівців має бути спрямованим на розвиток їх аналітичних здібностей, що передбачає впровадження як традиційних форм та методів навчання, спрямованих на усвідомлення сутності аналітичної діяльності, так і нетрадиційних, які активізують мисленнєву діяльність фахівців, стимулюють професійну рефлексивність, критичність, гнучкість щодо оперування вже існуючими ментальними моделями.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шевченко С.М. Педагогічні умови формування аналітичного мислення студентів вищих технічних навчальних закладів // Педагогіка, психологія

та медико-біологічних проблеми Етичного виховання і спорту. - 2007. - №3. - С. 151-154.

2. Конотопов П. Ю. Аналітика: методологія, технологія і організація інформаційно-аналітичної роботи / П.Ю. Конотопов, Ю.В. Курносів. - М.: РУСАКИ, 2004. - 512 с.

3. Мамардашвілі М. Естетика мислення / М. Мамардашвілі // Психологія мислення / По ред. Ю.Б. Гиппенрейтер, В.А. Спиридонова, М.В. Фаликман, В.В. Петухова. - М.: АСТ: Астрель, 2008. - С. 580 - 593.

4. Філософський енциклопедический словарь / Гл. редакция: Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов / Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев. - М.: Сов. Энциклопедия, 1983. - 840 с.

5. Ярыгин О.Н. Аналітичеськая компетентность и уровни реализации аналітичеськой функции управления: Монография / А.А. Коростелев, Н.Г. Пудовкина, О.Н. Ярыгин. - Тольятти, ТГУ, 2011. - 296 с.

Ожема І. С.

*Відкритий міжнародний
університет розвитку
людини «Україна»,
Інститут філології та
масових комунікацій,
м. Київ*

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ ГОТОВНОСТІ СТУДЕНТІВ ВНЗ ДО СПІЛКУВАННЯ ІНОЗЕМНОЮ МОВОЮ

Вступ. Сучасний етап розвитку нашого суспільства, прагнення України увійти в європейський простір, нові освітні стандарти до особистості фахівця, його здібностей та багато інших факторів зумовлюють потребу у висококваліфікованих спеціалістах, як у міжнародному просторі, так і в Україні. Таким чином, все більше уваги приділяється проблемі викладання іноземних мов з урахуванням потреб майбутніх фахівців. Саме такі фахівці є більш мобільними і конкурентоздатними у виборі місця роботи. Володіння мовами сприяє зближенню народів і збільшує шанси молодих фахівців на досягнення бажаного в їхній професійній діяльності. Мегадично **виправданою с, таким чином, комунікативно-психологічна підготовка з іноземної мови у вищому навчальному закладі (ВНЗ), що припускає формування в студентів**